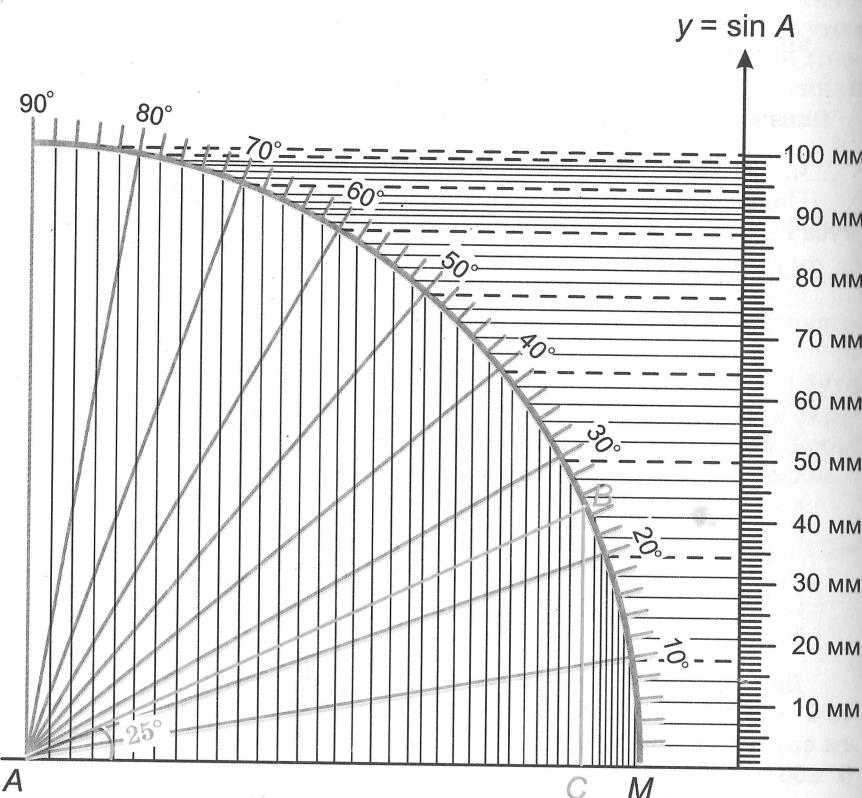

Враховуючи останні зауваження, можна уточнити, як саме змінюються значення синуса, косинуса і тангенса кута із його збільшенням від 0° до 90° .

Якщо кут α збільшувати від 0° до 90° , то його синус збільшуватиметься від 0 до 1, косинус зменшуватиметься від 1 до 0, тангенс збільшуватиметься від 0 до нескінченності, тобто може стати як завгодно великим числом.

Наближені значення синуса, косинуса і тангенса, наприклад кута 25° , можна знайти побудовою. Треба побудувати прямокутний трикутник з кутом 25° , виміряти його сторони і знайти потрібні відношення (мал. 250). Найкраще це зробити на міліметровому папері, побудувавши трикутник з гіпотенузою 100 мм.

Мал. 250

Оскільки $BC \approx 42$ мм, $AC \approx 91$ мм, то

$$\sin 25^\circ = BC : AB \approx 0,42, \cos 25^\circ = AC : AB \approx 0,91,$$

$$\operatorname{tg} 25^\circ = BC : AC \approx 42 : 91 \approx 0,46.$$

Наближені значення $\sin \alpha$ і $\cos \alpha$ можна знаходити, користуючись таблицею (див. с. 4 форзаца) або калькулятором. За допомогою калькулятора робимо це так:

- 1) перемикач «Г – Р» ставимо в положення «Г»;
- 2) набираємо число градусів α ;
- 3) натискаємо клавіш **F**, якщо це передбачено у вашому калькуляторі;
- 4) натискаємо клавіш **sin** або **cos**.

Якщо міра кута α містить мінuty або секунди, їх переводять у десяткові долі градуса. Наприклад, значення $\sin 27,6^\circ$ знаходимо відповідно за такими програмами:

$27,6 \boxed{F} \boxed{\sin}$

Результат: $4,6329604 \cdot 0,1 \approx 0,463$.

Кут, косинус якого дорівнює 0,875, знаходимо так:

$0,875 \boxed{F} \boxed{\operatorname{arc}} \boxed{\cos}$

Результат: $28,955026^\circ \approx 29^\circ$.

ДЛЯ ДОПИТИВИХ

Доведемо кілька тотожностей, які пов'язують $\sin \alpha$, $\cos \alpha$ і $\operatorname{tg} \alpha$. Пам'ятаючи, що

$$\sin \alpha = \frac{a}{c}, \quad \cos \alpha = \frac{b}{c}, \quad \operatorname{tg} \alpha = \frac{a}{b}$$

і що

$$\frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{a}{c} : \frac{b}{c} = \frac{a}{b} = \operatorname{tg} \alpha,$$

отримаємо тотожність

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha},$$

яка пов'язує всі три тригонометричні функції одного кута α .

Для кожного прямокутного трикутника з гіпотенузою c і катетами a і b $a^2 + b^2 = c^2$.